

QUICK SCAN SG NEWTON EN COPERNICUS SG

QUICK SCAN FUNCTIECREATIE
IN OPDRACHT VAN ATLAS COLLEGE

Februari 2016

Auteurs: Arnoud Lub & Jacqueline Koolhaas

In opdracht van: VOION voor Atlas College

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 3
Context	p. 3
Aanpak	p. 3
Quick Scan Copernicus SG	p. 4
Quick Scan SG Newton	p. 5
Conclusie Quick Scan Atlas College	p. 6
Aanvullende Informatie	p. 7
Herkomst Informatie	p. 8

Bijlage 1

Totaaloverzicht Taken Copernicus

Bijlage 2

Totaaloverzicht Taken Newton

INLEIDING

Het Atlas College te Hoorn heeft via VOION verzocht een quick scan Functiecreatie uit te laten voeren. Het doel van deze scan is onderzoeken welke arbeidsmogelijkheden er zijn voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het Atlas College heeft aangegeven zo goed mogelijk invulling te willen geven aan de Participatiewet. Ze wil haar maatschappelijke rol vervullen en geeft aan op zoek te zijn naar duurzame functies. Het Atlas College heeft aangegeven benieuwd te zijn of er mogelijkheden bestaan buiten de voor Atlas al bekende taken op het gebied van schoonmaak en pleinwacht.

In deze quick scan staan de volgende vragen centraal:

- Is het mogelijk om, binnen (delen van) de organisatie voornamelijk elementaire taken te herschikken en/of nieuwe functies te creëren?
- Welke voordelen heeft een dergelijke verandering voor de werkgever?

CONTEXT

Het Atlas College is een scholengemeenschap en verzorgt openbaar voortgezet onderwijs in Hoorn, Medemblik en Edam. Atlas beschikt over drie locaties in Hoorn (Copernicus SG, OSG West-Friesland en SG Newton), één in Medemblik (SG De Dijk) en één in Edam (SG De Triade). De scholen bieden onderwijs van VMBO tot en met VWO. Het onderwijs wordt ondersteund door een service center te Hoorn. Hier worden taken en diensten op het gebied van beleid, P&O, Financiën en Informatisering aangeboden.

Het Atlas College is bekend met de Participatiewet. Via de afdeling personeelszaken (verder P&O) is aangegeven dat er voor schooljaar 2015-2016 gezocht wordt naar een invulling van de banenafpraak ter grootte van 1,25 FTE.

Er is geconstateerd dat individuele scholen op diverse manieren personele ondersteuning verwerven. Het betreft bijvoorbeeld projecten via de reclassering, re-integratiebureau en vrijwilligers, evenals experimenten op het gebied van onderwijsondersteuning.

AANPAK

Het hoofdproces van beide onderwijsinstellingen is het geven van onderwijs. De missie van het Atlas College is het bieden van onderwijs op maat, het geven van onderwijs in wisselwerking met de samenleving, en het waarborgen van een professionele leergemeenschap. Het geven van onderwijs kan grofweg ingedeeld worden in twee soorten werk: onderwijzende werkzaamheden en onderwijs ondersteunende werkzaamheden. Omdat ons onderzoek zich richt op elementaire werkzaamheden ligt de focus op het onderwijs ondersteunende proces.

Het onderzoek is uitgevoerd op twee scholen, het Newton College en Copernicus SG. Beide scholen zijn gevestigd in Hoorn. Op het moment van onderzoek werd het Copernicus verbouwd en werden de twee locaties samengevoegd in één gebouw. Beide scholen zijn een goede afspiegeling van de Stichting Atlas.

Met de adjunct-directeur P&O van Copernicus Guus Beemsterboer, locatiedirecteur Marion Winkelhuis en adjunct-directeur Henk Verstraten van Newton, hebben oriënterende gesprekken en een rondleiding plaatsgevonden. Op basis van de informatie uit deze gesprekken is er voor gekozen om het onderzoek te concentreren op een aantal afdelingen per school. Bij Copernicus SG gaat het om werkzaamheden bij de afdeling administratie, werkzaamheden van de docent assistenten, en bij het facilitair beheer. Bij het SG Newton zijn de afdelingen Praktijkonderwijs (Cooking Skills en Techniek/Techno Skills), Facilitair Beheer en de technische onderwijs assistentie onderzocht.

De scholen zijn afzonderlijk onderzocht en zullen ook achtereenvolgens beschreven worden. Allereerst volgen de bevindingen van Copernicus SG, gevolgd door SG Newton.

Quick Scan Copernicus SG

Copernicus SG is in 2015 verbouwd. Na de Kerst zijn twee locaties samengebracht in één gebouw. Het samenvoegen heeft consequenties voor de werkprocessen. Naar verwachting is er minder formatie nodig. Verder zijn een aantal zaken van belang voor het onderzoek;

- Tijdens de verbouwing zijn taken van een onderwijsassistent tijdelijk uitgebreid met conciërges taken. Als alle werkprocessen weer op orde zijn wordt dat weer teruggebracht tot alleen onderwijsassistent. Wel is het zo dat aan het einde van dit schooljaar één van de conciërges met pensioen gaat.
- De surveillance werkzaamheden van docenten en onderwijsassistenten zullen afnemen omdat het aantal pauzes wordt teruggebracht van 4 naar 2.
- Er is een extra taak voor de onderwijsassistent bij het zorg-adviesteam. Dit betreft het beheer van het ondersteuningslokaal voor de opvang van jongeren met speciale eigenschappen die zich even terug willen trekken. De onderwijsassistenten vangen die jongeren op en zijn aanwezig. Zij hebben geen pedagogische taken, maar dienen wel te beschikken over enig inlevingsvermogen en zaken niet persoonlijk op te vatten.

Het hoofd Organisatie en Beheer hecht waarde aan een schone uitstraling van de vernieuwde school en het schoolplein. Het gaat dan om taken als het schoonhouden van het plein en schoolomgeving (vuilprikken, bladblazen, schoonmaken aula) en de fietsenstalling, evenals het schoonhouden van de toiletunits en de lerarenkamer gedurende de daguren. Dit zijn taken die nu door verschillende medewerkers worden verricht, maar soms ook niet kunnen worden uitgevoerd. De schoonmaaktaken kunnen mogelijk deels uit het werkproces van het externe schoonmaakbedrijf worden gehaald omdat er voor hen logischerwijs minder werk overblijft als de school overdag schoon gehouden wordt. Verder wordt er weinig overgewerkt. Het betreft dan vooral tijdelijk werk als gevolg van de aanpassingen aan het schoolgebouw. Daarnaast is er dagelijks reproductie en kopieerwerk voor de conciërges. Een deel van dat werk is te kwalificeren als elementair. Eén van de conciërges geeft het volgende aan; *“Conciërges dienen veel onder de leerlingen te zijn en ook op te letten op signalen met betrekking tot druggebruik, loverboys, gedragsproblemen en dergelijke. Het zou goed zijn dit te behouden en veel elementair werk te laten uitvoeren door mensen uit de doelgroep. De huidige medewerkers van facilitair beheer zouden dat werk dan kunnen begeleiden.”*

Vanuit de technische conciërges worden taken beschreven als het doen van een schoonmaakronde (waar moet nog wat gebeuren), het legen van vuilnisbakken, het begeleiden van ouders naar afspraken in het pand, reprowerk voor boekjes en proefwerken, en het lopen van een sluitronde voordat het pand wordt afgesloten.

Op de afdeling Administratie zijn een aantal taken gezien die elementair van karakter zijn. Het gaat om pasjesuitgifte, behandelen van (pakket-) post, telefonisch ontvangen van ziekmeldingen, en het brengen van post van en naar de brievenbus. Op de afdeling Administratie is iemand werkzaam waarbij sprake is van verminderde belastbaarheid. Zij vervult elementaire taken die niet uit haar werkproces kunnen worden gehaald.

Bij de onderwijs assistenten zijn eveneens een aantal elementaire taken waargenomen. Het surveilleren, en de opvang van de klas bij uitval van een docent vraagt om pedagogische kwaliteiten, maar het gang-surveilleren tijdens toetsweken, en het aanwezig zijn tijdens proefwerk inhaal uren, is elementair. Verder is er regelmatig sprake van kopieerwerk, of het helpen klaarzetten van spullen voor aanvang van lessen.

Het hoofd Organisatie en Beheer heeft aangegeven de beschikking te willen hebben over een poule van medewerkers voor het bijhouden van het “groen” op het schoolplein. Het betreft werk dat afhankelijk is van de

seizoenen en onvoldoende basis is voor het in dienst nemen van eigen medewerker. Wellicht zou het werk anders verdeeld kunnen worden en zou het dagelijks enkele uren voor één persoon kunnen zijn.

Verder is aangegeven dat surveillance werkzaamheden didactische vaardigheid vereisen. Het is wenselijk dat docenten en pedagogisch conciërges deze surveillance blijven verrichten om het gedrag van de leerlingen buiten de klas te leren kennen. Het heeft de voorkeur om surveillance taken niet elders te beleggen.

Mogelijkerwijs is er een combinatie van taken mogelijk tussen Copernicus SG en SG Newton bij de bibliotheek. De bibliotheekwerkzaamheden bij Copernicus SG zijn niet geobserveerd omdat de betreffende functionaris aangaf dat het eerder geprobeerd was en weinig heeft opgeleverd. Over het algemeen was het personeel zeer vriendelijk en dacht goed mee bij het vinden van elementaire taken uit hun werkprocessen. Voor hen is het spannend hoe de veranderingen door de samenvoeging van de twee locaties uitpakt.

QUICK SCAN SG NEWTON

Bij de afdeling Facilitair beheer wordt geen gebruik gemaakt van uitzendkrachten. Wel worden er incidenteel mensen van de reclassering ingezet voor diverse werkzaamheden. Er wordt dan gekozen voor timmerlieden of aannemers die zich dan ook met schilder- of onderhoudswerk bezighouden. Dit gebeurt 7 a 8 keer per jaar voor korte perioden. De werknemers van het Facilitair bedrijf hoeven niet tot nauwelijks over te werken. Er is sprake van overcapaciteit omdat er twee extra krachten uit Edam (SG De Triade) actief zijn. De elementaire taken bij het facilitair bedrijf komen vooral voor bij de schoonmaak, het tuin- en pleinonderhoud, straatvegen en vuil ruimen en het preventief surveilleren. De pedagogisch conciërge geeft aan dat bij zijn takenpakket een aantal elementaire taken zijn te onderscheiden. Het betreft het met de vuilknijper schoonhouden van de straat tussen SG Newton en het tegenoverliggende Tabor College, het meelopen als extra pleinwacht, het legen van vuilnisbakken, maar ook het assisteren bij de uitgifte van pasjes, liftsleutels, kluisjes en het uitgeven en verzamelen van verzuimdocumenten. Aangegeven wordt dat er op termijn een centrale ontvangst/portiersloge op de begane grond van het Newton zal komen. Dan zullen er meer mensen tegelijkertijd op dezelfde plek werken en dat biedt mogelijkheden voor werkzaamheden, maar ook voor het begeleiden van mensen uit de doelgroep.

Bij het technisch onderwijs is gesproken met twee docenten. Beiden gaven aan veel tijd bezig te zijn met het magazijn en voorraadbeheer. Veel vragen van leerlingen maken dat de docenten zelf veelvuldig actief zijn in en rond het magazijn, wat ten koste gaat van onderwijstijd. Er zou voldoende basis zijn om iemand in de vorm van magazijnbeheerder tijdens de lessen actief te hebben. Het gaat dan om het helpen van leerlingen met materialen en gereedschap, het beheren en administreren van werkstukken, het opruimen van rondslingerend materiaal en gereedschap, het opslaan van foto's en mogelijk ook schoonhouden van vloeren en vensterbanken. Dit laatste is op dit moment een taak van het schoonmaakbedrijf, maar zou zich lenen voor mensen uit de doelgroep.

Bij het onderwijs inzake de zogenaamde "Cooking Skills" is ook met docenten gesproken. Bij de bakkerij en de keuken zijn een aantal elementaire werkzaamheden onderscheiden. Het betreft bijvoorbeeld het wassen van de koksbuizen en handdoeken, het afwassen en tellen van servies, het legen van de vuilnisbakken, het schoonhouden van de vloeren en het opruimen van bestellingen. Deze werkzaamheden komen vrijwel dagelijks voor, maar zijn van relatief korte duur. Bij de praktijklessen keuken is sprake van wekelijks terugkerende avondopenstellingen waar maaltijden voor gasten van buiten de school bereid worden. Dit wordt ondersteund via Facebook, en de docent geeft aan dat hij de werkzaamheden met betrekking tot het plaatsen van menu's en foto's als het mogelijk is, ook graag door iemand uit de doelgroep laat uitvoeren.

Door de technische onderwijs assistent zijn een aantal taken benoemd die zich lenen voor mensen uit de doelgroep. Het betreft dan zaken als het schoonmaken van practica tafels, het controleren van prepareersets,

het ontsmetten van mesjes en het schoonmaken van reageerbuizen. Van overwerk is nauwelijks sprake, alleen bij bijvoorbeeld een open dag, maar er blijft wel werk liggen voor met name de tweede klassen waardoor deze minder practica hebben. Verder zijn er periodiek (per blok) weken waarin er veel kopieën gemaakt dienen te worden.

CONCLUSIE QUICK SCAN ATLAS COLLEGE

De centrale vragen voor deze quick scan (Is het mogelijk om binnen de organisatie voornamelijk elementaire taken te herschikken en/of nieuwe functies te creëren? En welke voordelen heeft een dergelijke verandering voor de werkgever?) kunnen we als volgt beantwoorden.

Uit de gesprekken en waarnemingen valt te concluderen dat er taken zijn die ook door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast constateren we dat er wensen zijn voor werkzaamheden die nu niet of beperkt uitgevoerd worden. Het betreft werkzaamheden die snel aan te leren en onafhankelijk van het hoofdproces uit te voeren zijn. Hoewel er veel elementaire taken zijn onderscheiden, zijn daar veel taken bij die zo weinig tijd behoeven dat ze niet leiden tot een substantieel takenpakket voor mensen uit de doelgroep, en ook beperkt winst opleveren voor de personen die ze nu uitvoeren. De taken die wel substantieel van omvang zijn en kunnen leiden tot een functie zijn de volgende;

- Magazijnbeheer bij de techniek lessen (SG Newton)
- Bestellingen verwerken, schoonmaak en wassen van koksbuizen en handdoeken bij Cooking Skills (SG Newton)
- Assisteren bij ontvangst, assisteren bij surveillance, assisteren bij verzuimdocumenten, beheer liftsleutels en kluisjes (SG Newton)
- Beheer plein en fietsenrek (Copernicus SG)
- Onderhoud groen en kleine reparaties buitenterrein (Copernicus SG)
- Schoonmaak toiletunits (2x gedurende de dag), lopen van sluitronde (Copernicus SG, wellicht ook Newton)

Deze taken leiden tot een vermindering van het aantal ondersteunende taken die nu door het zittende, hoger gekwalificeerd personeel worden uitgevoerd. Daardoor kunnen zij meer aandacht en tijd steken in hun kerntaken. Om hoeveel functies/arbeidsplaatsen het gaat moet blijken uit een verdere analyse van de werkzaamheden. De eerste inschatting is dat op deze wijze ongeveer 2 nieuwe arbeidsplaatsen te creëren zijn voor 7 a 8 uur per dag, exclusief pauzes en incidentele werkzaamheden zoals:

- Koffie rondes docenten bij ouderavonden
- Stoelen opstellen in de aula bij evenementen

In verband met aannames op het gebied van productiviteit van medewerkers uit de doelgroep zal het aantal werkelijke uren in de praktijk moeten blijken. Deze productiviteitsaannames en mogelijkheden voor proefplaatsingen kunnen mogelijk worden aangegeven door Werksaam, dat in de regio West-Friesland de arbeidsbemiddeling verzorgt voor medewerkers die vallen onder de Participatiewet.

Op dit moment zijn we niet in staat een financiële business case te onderbouwen. Zo is bijvoorbeeld niet bekend welke bedragen er aan het ingehuurde schoonmaakbedrijf worden betaald, en tegen welk tarief er een medewerker uit de doelgroep kan worden ingezet voor vergelijkbare opdrachten. Dit kan na overleg met inkoop en Werksaam worden vastgesteld.

De benoemde mogelijkheden leveren een aantal voordelen op. Schoonmaakrondes gedurende de daguren leveren een goede hygiëne, en een fris en verzorgd beeld op. Een bemande fietswerkplaats op een schoolplein werkt preventief tegen ongewenste bezoekers, en biedt een verzorgd en opgeruimd buitenterrein. Indien een

logistiek assistent de techniek docenten kan ondersteunen, kan de aandacht voor de leerling en de kwaliteit van het onderwijs alleen maar toenemen. Het is aan het Atlas College om te bepalen welke waarde deze zaken vertegenwoordigen en welke investering daartoe verantwoord is.

AANVULLENDE OPMERKINGEN

De suggestie is gedaan door een medewerker van Copernicus dat een succesvolle inzet valt of staat bij de persoon die de werkzaamheden gaat uitvoeren. De matching zou dan plaatsvinden op basis van gedrag, werkhouding en interesses. De idee is om een passende werknemer dan te voorzien van werkzaamheden die bij deze persoon passen. De verwachting werd daarbij uitgesproken dat er voldoende taken bij het beheer van het gebouw en het terrein te vinden zijn die leiden tot een substantiële werkweek, met werkdagen tussen de 4 en 8 productieve uren. Deze methodiek valt niet onder de noemer functiecreatie, maar op de methodiek jobcarving.

Een ander aspect is dat er taken uit verschillende werkprocessen kunnen worden geclusterd. Dan is het van belang dat medewerkers niet van verschillende functionarissen opdrachten ontvangen, maar dat er een duidelijke structuur in de aansturing is.

De werkzaamheden op het buitenterrein, met name het groenonderhoud, is uitbesteed aan een commerciële onderneming. Het Atlas College kan overwegen deze werkzaamheden overeen te komen met het SW bedrijf.

HERKOMST INFORMATIE

De quick scan heeft plaatsgevonden bij de volgende bedrijfsonderdelen

- Afdeling Organisatie en Beheer Copernicus SG
- Afdeling Administratie Copernicus SG
- Docent Assistent Copernicus SG
- Technische Onderwijs Assistentie Newton SG
- Praktijkonderwijs Newton SG (Tech. Skills en Cooking Skills)
- Facilitair beheer Newton SG

Er is gebruik gemaakt van de volgende gegevens van de organisatie;

- Overzicht Functies en medewerkers van het Onderwijs Ondersteunend Personeel
- Taakoverzicht onderwijsassistenten
- Website Atlas, Copernicus SG en SG Newton
- Functieprofiel Onderwijsassistent

Er zijn interviews afgenomen bij de volgende functionarissen;

- Afdeling Organisatie en Beheer Copernicus.
- Technische Ondersteuning Copernicus
- Afdeling Administratie Copernicus
- Docent Assistent Copernicus
- Praktijkdocenten Newton
- Technisch Onderwijs Assistent Newton
- Pedagogisch conciërge Newton
- Hoofd conciërge Newton

Op 6 en 27 november, en 14 januari hebben observaties plaatsgevonden bij Copernicus SG. Het betreft observaties van het facilitair beheer en baliewerkzaamheden. Op donderdagochtend 17 december is de leerlingenontvangst en de verzuimregistratie van leerlingen geobserveerd.